

Indexy spotřebitelských cen - inflace - březen 2023

13.4.2023 - Jiří Mrázek, Pavla Šedivá | Český statistický úřad

Spotřebitelské ceny meziměsíčně vzrostly o 0,1 %. Tento vývoj byl ovlivněn zejména vyššími cenami v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje a v oddíle stravování a ubytování. Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v březnu o 15,0 %, což bylo o 1,7 procentního bodu méně než v únoru.

Meziměsíční srovnání

Meziměsíčně vzrostly spotřebitelské ceny v březnu o 0,1 %. V oddíle potraviny a nealkoholické nápoje vzrostly zejména ceny zeleniny o 5,0 %, vepřového masa o 2,2 %, nealkoholických nápojů o 1,2 % a polotučného trvanlivého mléka o 6,0 %. V oddíle stravování a ubytování byly vyšší ceny stravovacích služeb o 0,9 % a ubytovacích služeb o 2,5 %. Růst cen v oddíle ostatní zboží a služby byl ovlivněn především vyššími cenami sociální péče o 3,1 %. V oddíle odívání a obuv vzrostly ceny oděvů o 1,4 %.

Na meziměsíční snižování celkové úrovně spotřebitelských cen působil v březnu pokles cen v oddíle bydlení, kde klesly ceny zemního plynu o 1,4 %. V oddíle rekreace a kultura byly nižší ceny dovolených s komplexními službami o 4,5 % v důsledku končící zimní sezóny. Pokles cen v oddíle doprava byl ovlivněn především nižšími cenami pohonných hmot a olejů o 1,8 %. Z potravin byly nižší zejména ceny vajec o 9,9 %, másla o 6,3 % a sýrů a tvarohů o 1,1 %.

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 0,1 % a ceny služeb o 0,3 %.

Meziroční srovnání

„Spotřebitelské ceny již podruhé za sebou zmírnily svůj meziroční růst. Ten v březnu dosáhl 15 %, což byla nejnižší hodnota od loňského dubna. Většina tohoto zpomalení je však ovlivněna vývojem loňské vyšší srovnávací základny. Ceny v oddíle doprava dokonce meziročně klesly, a to především díky klesajícím cenám pohonných hmot,“ uvádí Pavla Šedivá, vedoucí oddělení statistiky spotřebitelských cen ČSÚ.

Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v březnu o 15,0 %, což bylo o 1,7 procentního bodu méně než v únoru. Toto zpomalení¹⁾ meziročního cenového růstu bylo ovlivněno zejména cenami v oddílech doprava a bydlení. V oddíle doprava přešly ceny pohonných hmot a olejů z únorového růstu o 0,4 % v pokles o 19,0 % v březnu. V oddíle bydlení ceny zemního plynu zmírnily svůj růst na 60,0 % (v únoru 74,3 %). Oboje částečně i vlivem jejich meziměsíčního zvýšení v březnu 2022.

Na meziroční růst cenové hladiny měly v březnu opět největší vliv ceny v oddíle bydlení, kde kromě nákladů vlastnického bydlení vzrostly ceny nájemného z bytu²⁾ o 6,7 %, výrobků a služeb pro běžnou údržbu bytu o 16,4 %, vodného o 16,3 %, stočného o 30,3 %, elektřiny o 29,6 %, tuhých paliv o 53,7 % a tepla a teplé vody o 44,6 %. Další v pořadí vlivu byly ceny v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje, kde byly vyšší zejména ceny rýže o 32,9 %, mouky o 32,6 %, vepřového masa o 34,0 %, polotučného trvanlivého mléka o 45,2 %, vajec o 75,5 %, margarínu a ostatních rostlinných tuků o 36,3 %, zeleniny o 29,9 % a cukru o 97,6 %. V oddíle stravování a ubytování se zvýšily ceny stravovacích služeb o 21,5 % a ceny ubytovacích služeb o 19,1 %. V oddíle rekreace a kultura vzrostly ceny dovolených s komplexními službami o 24,6 %. Na meziroční snižování cenové hladiny

působily v březnu ceny v oddíle doprava (pokles o 0,6 %).

Náklady vlastnického bydlení (imputované nájemné) se zvýšily o 6,8 % (v únoru o 7,7 %) zejména v důsledku růstu cen stavebních materiálů. Úhrnný index spotřebitelských cen bez započtení nákladů vlastnického bydlení byl 116,1 %. (Více informací: Metodická poznámka.)

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 17,0 % a ceny služeb o 11,7 %.

Míra inflace vyjádřená přírůstkem průměrného indexu spotřebitelských cen za posledních 12 měsíců proti průměru předchozích 12 měsíců byla v březnu 16,4 % (v únoru 16,2 %).

Hladina bazického indexu spotřebitelských cen k základnímu období průměr roku 2015 v březnu vzrostla na 147,5 % (v únoru 147,3 %).

Harmonizovaný index spotřebitelských cen (HICP)³⁾

Podle předběžných výpočtů vzrostl v březnu HICP v Česku meziměsíčně o 0,3 % a meziročně o 16,5 % (v únoru 18,4 %). Podle bleskových odhadů Eurostatu byla meziroční změna HICP v březnu 2023 za Eurozónu 6,9 % (v únoru 8,5 %), na Slovensku 14,8 % a v Německu 7,8 %. Nejvyšší byla v březnu v Lotyšsku (17,3 %). Podle předběžných údajů Eurostatu byla meziroční změna HICP 27 členských zemí EU v únoru 9,9 %, což bylo o 0,1 procentního bodu méně než v lednu. Nejvíce ceny v únoru meziročně vzrostly v Maďarsku (o 25,8 %) a nejméně v Lucembursku (o 4,8 %).

(Více informací na internetových stránkách Eurostatu: HICP.)

¹⁾ **Zrychlení/zpomalení** růstu meziročního cenového indexu je rozdíl mezi aktuálním a předchozím meziročním indexem. Je proto závislé na změně aktuálního meziměsíčního indexu a zároveň na změně základny – meziměsíčního indexu (růstu/poklesu) ve stejném měsíci loňského roku.

²⁾ Nájemné z bytu zahrnuje jak nově uzavřené smlouvy, tak i stávající.

³⁾ HICP neobsahuje imputované nájemné

https://www.czso.cz/csu/czso/cri/indexy-spotrebitelskych-cen-inflace-brezen-2023?mtm_campaign=rs
[S](#)